

Rahoituksen tilannesää 05-2023

Rahoituksen tilannesää tuotetaan osana Kestävän rahoituksen tietopalvelu ja pyöreä pöytä -hanketta, jonka mahdollistavat ympäristöministeriö, Energiavirasto, Kaupan liitto ja Suomen Kuntaliitto. Hankkeessa ovat mukana myös Elinkeinoelämän Keskusliitto, RAKLI ja Suomen Yrittäjät. Hanketta koordinoi Motiva Oy. Lisätietoja: www.motiva.fi/kestavarahoitus

Tilannesäähän on pyritty kokoamaan keskeisimmät tuet, avustukset ja rahoituslähteet. Jos huomaat puutteita, ilmoitathan meille: kirsi-maria.forssell@motiva.fi.

Tiedot on tarkistettu tilannesään julkaisuajankohtana, joten emme ota vastuuta tietojen muuttumisesta julkaisuajan jälkeen.

Sisältö

• Kansalliset tuet, avustukset

• Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:

- Asuinrakennusten kaukolämpölaitteistojen uusiminen matalalämpöiseen kaukolämpöön soveltuviksi
- Energia-avustus
- Öljy- ja kaasulämmityksestä luopumisen tuki
- Sähköautojen latausinfra-avutus
- Työpaikkojen latauspisteavustus

• Business Finland

- Energiatuki

• Energiavirasto

- Teollisuuden sähköistämistuki

• ELY-keskukset ja maakunnat

- EAKR, ESR+ ja JTF
- Vihreän siirtymän valtakunnalliset hankkeet

• Ympäristöministeriö:

- Avustus yhdyskuntien jäte- ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntäminen

• Muut rahoituslähteet:

- ESCO-palvelut
- Finnvera-laina (PK-yritykset)
- Finnvera Ympäristötakaus, (suuret yritykset)
- InvestEU (pankit)
- Vihreä rahoitus, Kuntarahoitus (kunnille ja kaupungeille)
- Yhteiskunnallinen rahoitus, Kuntarahoitus (kunnille ja kaupungeille)
- Pankkilainat
- Joukkovelkakirjalainat
- Pääomasijoitukset

• Tietolähteitä

- **Tilaa rahoituksen tilannesää:**
kirsi-maaria.forssell@motiva.fi

Asuinrakennusten kaukolämpölaitteistojen uusiminen matalalämpöiseen kaukolämpöön soveltuviksi

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

- Syksyllä 2022 auennut uusi avustus, joka on tarkoitettu asuinrakennusten kaukolämpölaitteistojen uusimiseen matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi. Avustus tarjolla 2022-2023.
- Avustusta myönnetään asuinrakennusten kaukolämpölaitteistojen uusimiseen matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi. Avusta voi hakea asuinrakennuksen omistaja.
 - Avustusta voidaan myöntää vähintään puolet vuodesta vakituksessa asuinkäytössä olevien asuinrakennusten korjaustoimenpiteisiin. Avustuksen piiriin lukeutuvat omakoti-, pari- ja ketjutalot, rivitalot, kerrostalot ja näiden yhdistelmät.
 - Avustusta ei voida myöntää muiden rakennuksien korjaustoimenpiteisiin, kuten vapaa-ajanasuntoihin, lomamökkeihin, talous-, liiketila- ja hallirakennuksiin.
- Haku auki ARAn verkkoasioinnissa, josta on saatavilla tarkemmat tiedot avustuksen hakemiseksi, tietoa mm. tuen saajista, jne.
- **Lisätietoja:**
[ARA: Avustus matalalämpöiseen kaukolämpöön siirtymiseksi](#)

• Kenelle

- Asuinrakennusten omistajat (henkilöt, taloyhtiöt, asunto-osuuskunnat, **vuokrataloyhteisöt**, yhteisöt, taloudelliset toimijat)

• Mihin:

- Asuinrakennusten kaukolämpölaitteistojen uusimiseen matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi.

Energia-avustus ARA-yhteisöille

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

- Avustusta myönnetään rakennuksen energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin, jos niihin kohdistuviin kustannuksiin hyväksytään korkotukilainaa.
 - **Avustushakemuksia voi lähettää normaalisti, ja ne käsitellään saapumisjärjestyksessä.** Avustusta jaetaan niin kauan kuin määrärahaa riittää. Uudet hakemukset jäävät odottamaan eduskunnan päätöstä lisämäärärahasta ja avustuksen jatkosta.
 - Avustuksen enimmäismäärä on 4 000 tai 6000 euroa per kohteena olevan rakennuksen asuinhuoneisto, kuitenkin enintään 50 %:ia hankkeen toteutuneista, energiatehokkuutta parantavista ja avustettavaksi hyväksytyistä kustannuksista.
- Asuinrakennusten energia-avustuksen sekä matalalämpötilaiseen kaukolämpöön siirtymisen avustuksen yhteinen määräraha vuodelle 2023 on yhteensä 98,7 miljoonaa euroa, josta on sidottu 36,2 miljoonaa euroa (05/2023).
- **Lisätietoja:** [ARA/Energia-avustus](#)
- **Kenelle:**
 - Yhteisöille, jotka omistavat valtion tuella rahoitettuja vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntoja ja joille myönnetään perusparannukseen korkotukilainaa (ns. ARA-yhteisöt ja kuntien vuokratiloyhteisöt).
- **Mihin:**
 - Asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaviin korjaushankkeisiin.

Öljy- ja kaasulämmityksestä luopumisen tuki

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

- Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin hyväksytään tavanomaiset lämmitysjärjestelmän muuttamisesta aiheutuneet suunnittelu-, purku-, kierrätys-, laite-, ja asennuskustannukset, mukaan lukien liittymän rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä ohjaus- ja automaatiojärjestelmästä sekä öljysäiliön poistamisesta aiheutuvat kustannukset.
 - **Kaukolämpö** voi olla korvaava lämmitysratkaisu tässä avustusmuodossa. Uuden rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän on käytettävä muuta kuin fossiilista polttoainetta. Öljy- ja kaasulaitteistot ja -säiliöt on poistettava rakennuksesta kokonaan.
 - Hakijan tulee hakea **maksatusta** ARA:ta hankkeen valmistuttua, **kuitenkin viimeistään 30.9.2024 mennessä**.
 - **Lisätietoja:** [ARA/Avustus öljylämmityksestä luopumiseen](#)
- **Kenelle:**
 - Kunnille, seurakunnille, yhdistyksille sekä kuntien omistamille liikelaitoksille, jotka ovat osa kunnan hallintoa ja taloutta.
 - **Mihin:**
 - Kiinteistöjen öljy- ja kaasulämmityksestä kokonaan luopumiseen

Sähköautojen latausinfra-avustus

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

- Avustuksella edistetään sähköautojen kotilatausmahdollisuuksien yleistymistä ja siten sähköautokannan kasvua kansallisen ilmasto- ja energiastrategian tavoitteiden mukaisesti.
 - Uusia hakemuksia voi lähettää ympäri vuoden ja ne käsitellään saapumisjärjestyksessä. Huhtikuussa 2023 haettavaa tukea oli vapaana uusille hakemuksille 5 miljoonaa euroa vuodelle 2023.
- Toteutuvan latausinfrahankeen avustettavia kustannuksia ovat:
 - tarvekartoitus
 - hankesuunnittelu
 - sähköpääkeskukseen tarvittavat muutostyöt
 - sähköliittymän tyyppin muutos
 - putkitukset ja kaapeloinnit
 - niihin liittyvät tavanomaiset maanrakennustyöt
 - latauslaitteet vain, jos ne ovat tuen saajan omistuksessa.
- **Lisätietoja:** [ARA/Sähköautojen latausinfra-avustus](#)

• **Kenelle:**

- Asuinrakennuksen omistaville yhteisöille (mm. taloyhtiöt, **vuokratalo-yhteisöt**) sekä niiden omistamille pysäköintiyhtiöille.

• **Mihin:**

- Sähköautojen latauspisteiden edellyttämiin kiinteistöjen sähköjärjestelmien muutoksiin.

Työpaikkojen latauspisteavustus

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

- ARA voi myöntää vuosina 2022 ja 2023 avustuksia työpaikoille asennettaviin sähköautojen latauslaitteisiin. Avustus on tarkoitettu työnantajille, työssäkäyntirakennuksen tai -kiinteistön omistajille.
 - Avustusta voidaan myöntää 750 euroa per käyttökuntoinen ja avustusehdot täyttävä latauslaite.
 - Avustuksen hakijalla täytyy olla rakennuksen omistajan suostumus asennuksiin tai hakijan täytyy omistaa tai hallita rakennusta tai kiinteistöä, mihin latauslaitteet asennetaan.
 - **Hakuaika:** Määräaikainen 3.1.2022 - 31.12.2023
 - **Lisätietoja:** [ARA/Työpaikkojen latauspisteavustus](#)
- **Kenelle:**
 - Kunta, Kuntayhtymä, Kunnallinen liikelaitos, Seurakunta, Seurakuntayhtymä, Julkisoikeudellinen yritys, Suuri yritys, PK-yritys
 - **Mihin:**
 - Työpaikoille asennettaviin sähköautojen latauslaitteisiin.

Energiatuki

Business Finland

- Energiatuen tavoitteena on edistää uusien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä energiajärjestelmän muuttamiseksi vähähiiliseksi pitkällä aikavälillä. Energiatuen avulla voi esimerkiksi tehdä energiansäästöön ja -tehokkuuteen liittyviä investointeja tai edistää uusien teknologioiden käyttöönottoa.
- Energiatuen myöntämisessä etusijalla ovat uuden teknologian hankkeet.
- Tukea voidaan myöntää uusiutuvan energian tuotantoon, energiansäästöön tai energiakatselmukseen liittyvälle hankkeelle, jota ei ole vielä käynnistetty.
- Energiatehokkuussopimuksen solmineet toimijat: tuen esim. energiakatselmuksiin tai ESCO-hankkeisiin voi saada korotettuna.
 - poikkeus: suurten yritysten pakolliset energiakatselmuksset (laki 1429/2014), ei tukea.
- <https://www.businessfinland.fi/energiatuki>
- <https://www.motiva.fi/syvaselvitys>

05-2023

• **Kenelle:**

- Kaiken kokoiset yritykset, mukaan lukien ammatin- ja liikkeenharjoittajat sekä toiminimet, ja
- Yhteisöt, kuten kunnat, seurakunnat ja säätiöt

• **Mihin:**

- Investointihankkeisiin, joissa investoidaan käyttö-omaisuuteen
- Selvityshankkeisiin (energiakatselmuksia ja -analyysseja, muita suoraan investointeihin liittyviä selvityksiä sekä selvityksiä uuden menetelmän kehittämiseksi)
- **Syväselvityksiin tukea suurille yrityksille! (Haku 31.5.2024 mennessä!)**

Teollisuuden sähköistämistuki

Energiavirasto

- Energiaintensiiviselle, eli paljon energiaa käyttävälle, teollisuudelle voidaan myöntää sähköistämistukea vuosina 2022–2026.
 - Tuella kompensoidaan päästökaupasta sähkön hintaan aiheutuvia välillisiä kustannuksia tietyille energiaa paljon käyttäville toimialoille.
 - Sen tavoitteena on ehkäistä hiilivuotoriskiä, turvata teollisuuden kustannuskilpailukykyä ja ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään teollista tuotantoaan hiilineutraalimmaksi.
- Vuoden 2022 lisätalousarviossa sähköistämistuelle on myönnetty 87 miljoonaa euroa. Vuosina 2023–2026 tuelle on varattu vuosittain 150 miljoonaa euroa.
- Sähköistämistuen myöntämisestä vastaa **Energiavirasto**.
- Tukea haetaan TESSA-järjestelmän kautta.
- **Hakemus tulee jättää vuosittain 31.3. mennessä.**
- <https://energiavirasto.fi/teollisuuden-sahkoistamistuki>

• **Kenelle:**

- Energiaintensiivinen teollisuus (tukee oikeutetut toimialat on ilmoitettu hakuohjeessa)
- Sähköistämistukeen oikeutettuja yrityksiä arvioidaan olevan Suomessa hieman yli 30 ja laitoksia noin 70.

• **Mihin:**

- Tuella kompensoidaan päästökaupasta sähkön hintaan aiheutuvia välillisiä kustannuksia tietyille energiaa paljon käyttäville toimialoille.

Uuden energiateknologian suurten demonstraatiohankkeiden investointituki

Työ- ja elinkeinoministeriö, Business Finland

- Työ- ja elinkeinoministeriö ja Business Finland ovat avanneet uuden energiateknologian suurten demonstraatiohankkeiden investointitukien haun vuodelle 2023. Haun tavoitteena on edistää uuteen energiateknologiaan perustuvia kansallisesti ja kansainvälisesti monistettavia ratkaisuja.
 - Suurilla demonstraatiohankkeilla tarkoitetaan sellaisia energiatukihankkeita, joiden investointikustannukset ovat yli 5 miljoonaa euroa. Investointituki on tarkoitettu tulevaisuuden energiaratkaisuihin vuoteen 2035 tähtäävien kansallisten ja vuoden 2030 EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Tukea haetaan Business Finlandin sähköisen järjestelmän kautta, mutta hakemukset käsitellään työ- ja elinkeinoministeriössä. Tukipäätösten aikataulu riippuu hakemusten määrästä ja tukikäsittelytarpeesta. Alustavan aikataulun mukaan ensimmäiset tukipäätökset tehdään loppuvuonna 2023.
 - Tukea voidaan myöntää yrityksille ja yhteisöille, kuten kunnille, ja ainoastaan hankkeille tai hankkeen osalle, jotka eivät käynnistyisi ilman tukea. Hanketta ei saa aloittaa ennen tukipäätöstä. Tukea ei myönnetä asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille tai maatiloille taikka niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille.
- **Lisätietoja:** [TEM/Uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden investointituki](#)

• **Kenelle:**

- Yritykset ja kunnat

• **Mihin:**

- Uuden energiateknologian demonstraatiohankkeisiin

• **Milloin:**

- Hakemukset tulee jättää 15.9.2023 mennessä Business Finlandin asiointijärjestelmään.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

EAKR-, ESR+ sekä JTF -rahoitus (www.rakennerahastot.fi)

- Tavoitteena alueiden elinkeinorakenteen uudistaminen, työllisyyden ja osaamisen parantaminen sekä osallisuuden lisääminen.
 - Rahoitus tulee kolmesta toisiaan täydentävästä rahastosta Euroopan sosiaalirahastosta (ESR+), Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF).
- Ohjelmassa on kuusi toimintalinjaa:
 - Innovatiivinen Suomi (EAKR)
 - Hiilineutraali Suomi (EAKR)
 - Saavutettavampi Suomi (EAKR)
 - Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR+)
 - Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR+)
 - Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR+)
- Lisätietoa: www.rakennerahastot.fi
- Hankehakemukset: www.eura2021.fi

• **Kenelle:**

- Kunnat
- Yritykset
- Oppilaitokset
- Erilaiset järjestöt
- Tutkimuslaitokset
- Muut oikeuskelpoiset yhteisöt

• **Mihin:**

- Kehittämishankkeet, joilla edistetään ohjelman tavoitteita.

• **Milloin:**

- Hakuajat vaihtelevat alueittain: hakuja on auennut kaikilla alueilla 05-06/2023.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Vihreän siirtymän valtakunnalliset hankkeet

- Osa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoituksesta on sovittu käytettäväksi ns. valtakunnallisten teemojen toteuttamiseen.
 - Valtakunnallisten teemojen mukaiset hankkeet ovat toiminta-alue rajat ylittäviä hankkeita, joissa tavoitteena on valtakunnallinen vaikuttavuus.
 - Teemoja on kolme:
 - energiatehokkuus ja kasvihuonekaasujen vähentäminen,
 - ilmastonmuutoksen sopeutuminen ja hillintätoimet sekä
 - hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta.
 - Ensimmäinen hakukierros on avattu 5.5.2023 ja hakuaikaa on 2.10.2023 asti. Hakuinfo järjestetään 22.5.2023.
 - Lisätietoa: www.rakennerahastot.fi
 - Hankehakemukset: www.eura2021.fi
- **Kenelle:**
 - Kunnat
 - Yritykset
 - Oppilaitokset
 - Erilaiset järjestöt
 - Tutkimuslaitokset
 - Muut oikeuskelpoiset yhteisöt
 - **Mihin:**
 - Kehittämishankkeet, joilla edistetään teemojen tavoitteita. Teemoissa eri painotusalueita, joihin kannattaa tutustua!

Avustus yhdyskuntien jäte- ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntämiseen

Ympäristöministeriö

- Yhdyskuntien jätevesien, lietteiden ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntämiseen on saatavilla ympäristöministeriön avustusta investointeihin sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin. Avustusta voivat hakea yritykset, yhdistykset, yhteisöt, kunnat ja muut kuntaomisteiset toimijat.
- Avustusta voi hakea seuraaviin teemoihin:
 1. yhdyskuntajätevesien ja -lietteiden sisältämien ravinteiden tai ravinteiden ja orgaanisen aineen kierrätys, talteenotto tai hyödyntäminen;
 2. ravinteiden kierrätyksen symbioosit, joissa toimijat muodostavat kierrätyksen toimintakokonaisuuden hyödyntäen yhdyskuntien ravinnerikkaita jäte- ja sivuvirtoja ja/tai vesien biomassoja;
 3. **jätevesien energiapotentiaalin hyödyntäminen ja jätevesien käsittelyn energiatehokkuuden parantaminen.**
- **Lisätietoja:** [Ympäristöministeriö](#)
- **Kenelle:**
 - Kunta, Kuntayhtymä, Kunnallinen liikelaitos
- **Mihin:**
 - Investointeihin sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin
- **Milloin:**
 - Avustus haettavissa vuosina 2022-2025. Hakukierrokset päättyvät neljännesvuosittain (31.3., 30.6, 31.10 ja 31.12) ja käsittelyyn otetaan kulloisenkin hakujakson aikana saapuneet hakemukset.

Muut rahoituslähteet

Rahoitustuotteet ja -palvelut yrityksille ja kunnille

- ESCO-palvelut (yritykset, kunnat ja kaupungit)
- Finnvera-laina (pk-yritykset)
- Finnvera Ympäristötakaus, (suuret yritykset)
- InvestEU (pk-yritykset)
- Vihreä rahoitus, Kuntarahoitus (kunnat ja kaupungit)
- Yhteiskunnallinen rahoitus, Kuntarahoitus (kunnat ja kaupungit)
- Pankkilainat (yritykset)
- Joukkovelkakirjalainat (yritykset, kunnat ja kaupungit)
- Pääomasijoitukset (yritykset)

• **Lisätiedot:**

- Rahoituksen tietopalvelu (Motiva Oy)

Lainatakausohjelma (InvestEU)

Vauhtia puhtaan teknologian investointeihin ja energiaremontteihin

- Valtioneuvosto on hyväksynyt Suomen osallistumisen 700 miljoonan euron pk-yritysten, kotitalouksien ja asunto-osakeyhtiöiden InvestEU-takausohjelmaan, jolla edistetään investointeja puhtaan teknologian ratkaisuihin.
- Takausmallilla rahoitusta voidaan kohdentaa esimerkiksi investointeihin, joilla parannetaan rakennusten energiatehokkuutta, uusitaan rakennusten lämmitysjärjestelmiä, jotta voidaan hyödyntää uusiutuvia energiamuotoja, kuten maalämpöä, tuuli- tai aurinkoenergiaa. Takausmalli soveltuu myös muun muassa kulkuneuvojen latausinfrastruktuurin rakentamiseen, sähköautohankintoihin sekä muihin taksonomian eli EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän kanssa linjassa oleviin investointikohteisiin.
- Takausohjelma on tarkoitus ottaa käyttöön pankeissa vuoden 2023 alkupuolella (Q1-Q2).
- Pankit myöntävät takauksia pk-yritysten, asunto-osakeyhtiöiden ja kotitalouksien lainoille ainakin vuoteen 2026 asti ja mahdollisesti pidempään.
- **Lisätietoja:**
 - Hankkeiden toteuttajille ja investoijille tarkoitettu matchmaking-portaali: <https://ec.europa.eu/investeuportal/desktop/fi/index.html>

05-2023

Kenelle:

- PK-yritykset
- Kotitaloudet
- Asunto-osakeyhtiöt

Mihin:

- Puhtaan teknologian investoinnit
- Energiatehokkuusremontit
- Uusiutuvan energian käyttöönotto lämmityksessä
- Kulkuneuvojen latausinfra
- Sähköautohankinnat

Tietolähteitä

Tietolähteitä

Kuntien ilmastorahoitus (Motiva Oy)

- Tulossa ja käynnissä olevista kuntien ilmastotoimien edistämiseen ja vauhdittamiseen tarkoitetuista eri ministeriöiden ja niiden virastojen rahoitushauista.
- Lista päivitetään kerran kuukaudessa aina kuun ensimmäisenä maanantaina.
- www.motiva.fi/kuntienilmastorahoitus

Energiatehokkuuden rahoitus (Motiva Oy)

- Tietoa energiatehokkuustoimenpiteiden rahoituksesta kotitalouksille, taloyhtiöille, yrityksille ja kunnille sekä kansallisesta että EU-rahoituksesta.
- www.motiva.fi/rahoitus
- Kestävän rahoituksen tietopalvelu ja pyöreä pöytä
- www.motiva.fi/rahoituksen_tietopalvelu

EU rahoitusneuvonta (Business Finland)

- Tietoa Euroopan unionin avustuksista, lainoista, takauksista, pääomaisijoituksista, tuista ja julkisista hankinnoista, sekä ohjaa ja neuvoo niiden käytössä.
- EU-rahoitusta voivat hyödyntää yritykset, tutkimuslaitokset, kunnat, rahoituslaitokset ja muut tahot. Palvelu tarjoaa ajankohtaista tietoa ja hankekohtaista ohjausta, sekä järjestää EU-rahoitukseen liittyviä tapahtumia.
- www.eurahoitusneuvonta.fi